

Není nijak nápadný, ale ve fotografických knihách o Šumavě jej najdete poměrně často. Je totiž malebný, vyhlíží divoce a vypadá trochu jako zmenšenina řeky Vydry. Hamerský potok pod Horskou Kvildou je skutečně opravdovou zmenšeninou celého říčního systému Vydry: jeho dolní tok překonává balvanité peřeje podobně jako Vydra pod Antýglem, v místě, kde opouští náhorní planinu, najdete sejpy po rýžování zlata a jeho přítoky pramení v rozlehlých slatích, kde celý rok krutě vládnu přzemní mrazy...

Má ale přece jen oproti Vydře kulturnější minulost. Protéká totiž územím, které bylo odedávna od severu docela snadno přístupné. Nepřekážely tu skalnaté kaňony ani zde neležely neprostupné močály. Bylo tudy možné projít od Kašperských Hor přes sušší místa mezi slatěmi až na samou hranu hvozdů (na dnešní Bučině) a pak jen seběhnout do údolí Dunaje. O tomto průchodu věděly pravděpodobně celé generace obyvatel Šumavy a Pošumaví včetně těch, které ji obývaly před příchodem Krista.

O jejich přítomnost zde se postarala ložiska zlata a zejména zlatonosné písky, které pokrývaly nívy těchto řek. Kdoví, kolik tun zlata už vydaly... Keltům, Germánům či Slovanům...

A je tu ještě něco, co Hamerský potok pojí s Vydrou. A to název. V 18. století se totiž dnešní Vydře říkalo Wattawa a Hamerskému potoku zas Wudra. Název Wudra Bach mu vydržel až do poloviny 19. století, teprve pak jej překryl název Hammer Bach, pravděpodobně podle hamru postaveného pod Horskou Kvildou. Vznikal soutokem dvou potoků, jednoho přítékajícího z Mezilesní slati zvaného tehdy Gefild Bach („Kvildský potok“) a druhého od Zhůřské slati s názvem Langmoos Bach („Potok dlouhého mechu“). V té době všechny tyto vody protékaly krajinou Karla Klostermanna. To bylo v druhé polovině 19. století, kdy se zdejší krajina postupně měnila. Zatímco o sto let dříve bylo údolí potoka od Zhůřské slati až k Vydře docela odlesněno a stálo tu jen málo rozptýlených chalup, a to spíše na jeho pravém břehu, za Klostermanna se les mnohem více zakousl do opuštěných pastvin a sevřel pevněji značně se rozmáhající statky a samoty Horské Kvildy (tehdy Inner Gefildu). Proces šíření lesa neskončil ani po Klostermannově smrti, a tak zde dnes můžeme pozorovat krajinu mnohem více zalesněnou, než jakou ji znal Klostermann, a zásadně lesnatější proti té, kterou znali Klostermannovi prapředci. Ale nahlédnete-li do starých map nebo leteckých snímků, zjistíte, že jen málo z těch lesů vzniklo zalesňovací péčí člověka. Většina smrků totiž území začala okupovat zdánlivě nevinně, jednotlivými stromy nebo jejich malými skupinami, které se až později propojily do rozlehlých komplexů. Díky tomuto pomalému a postupnému zalesňování dodnes rostou kolem Hamerského potoka rozptýleny stromy staré 200 až 250 let. Jsou mezi nimi jak pamětníci původního lesa, tak první kolonizátoři, kteří začali obsazovat dávno vykácené a pasené plochy Klostermannových pradědečků...

■ Pavel Hubený

Hamerský potok

